

ISOTRETİNOİN KULLANAN BİR HASTADA DİYABETİK KETOZ TABLOSU İLE ORTAYA ÇIKAN TİP 1 DİYABETES MELLİTUS: SONUÇ MU, TESADÜF MÜ?

Uzm. Dr. Burçak Polat, Uzm. Dr. Muhammed Saçıkara, Uzm. Dr. Berna Evranos, Uzm. Dr. Cafer Kaya,
Doç. Dr. Reyhan Ersoy ve Prof. Dr. Bekir Çakır

Yıldırım Beyazıt Üniversitesi Tıp Fakültesi, Endokrinoloji ve Metabolizma Hastalıkları B.D., Ankara, Türkiye

GİRİŞ

- Tip 1 Diyabetes Mellitus (DM) gelişiminde sorumlu olan çevresel faktörler arasında viral enfeksiyonlar, aşılar, diyet, erken yaşta inek sütüne maruziyet, D vitamini eksikliği, bazı ilaçlar, maternal yaş, preeklampsi öyküsü, düşük doğum ağırlığı gibi perinatal faktörler yer almaktadır.
- Isotretinoin (Roacutane®) akne tedavisinde sıklıkla kullanılan etkinliği kanıtlanmış bir ilaçtır. Ancak tedavi altındaki hastalarda karaciğer enzimlerinde yükselme, dislipidemi, insülin rezistansı ve Tip 2 DM gelişimi bildirilmiştir.
- Bu bildiride akne tedavisi için isotretinoin kullanırken diyabetik ketoasidoz tablosu ile başvuran bir Tip 1 DM olgusu sunulmuştur.

OLGU

- 18 yaşındaki erkek hasta 2 haftadır olan çok su içme, sık idrara çıkma ve ağız kuruluğu yakınmaları ile polikliniğimize başvurdu.
- Laboratuvar tetkiklerinde; spot plazma glukozu: 400 mg/dL, idrarda keton (++++), arteriyel kan gazında PH:7.30, HCO3: 15 mmol/L idi. (Tablo)
- Diyabetik ketoasidoz ön tanısı ile servise kabul edilen hastanın fizik muayenesinde cilt ve mukozaların kuru olması dışında pozitif bulgu yoktu.
- Özgeçmişinde son yedi aydır akne vulgaris nedeni ile isotretinoin tedavisi almakta olduğu öğrenildi.
- Hastanın bazal C-peptid düzeyi <0,5 ng/mL idi. Diyabetik ketoasidoz için intravenöz hidrasyon ve insülin infüzyonu tedavisi uygulandı.
- Hastanın idrar ketonu negatifleşip kan gazında asidoz tablosu düzeldikten sonra günde dört enjeksiyon olacak şekilde yoğun insülin tedavisine geçildi.
- Hastanın glutamik asit dekarboksilaz antikor düzeyi yüksek titrede pozitif bulundu.
- Hasta klinik ve laboratuvar bulguları ile Tip 1 DM olarak kabul edildi.

	Laboratuvar sonuçları
Açlık Plazma Glukozu	354 mg/dl
HbA1c	10
C peptid	<0,5 ng/mL
İdrar ketonu	++++
Kan Gazı	PH:7,30 HCO3:15 mmol/L
Anti GAD düzeyi	60 IU/ml (+)

Tablo 1 . Hastamızın tanıdaki laboratuvar parametreleri

SONUÇ

- Akne tedavisinde isotretinoin sık kullanılan bir medikal ajandır.
- İsoetretinoin kullanımının Tip 2 DM ve metabolik sendrom ile ilişkili olduğu bildirilmiştir. İsoetretinoine bağlı insülin direncinin sebebi lipid peroksidasyonun artmış olmasına bağlanmıştır.
- İlacın Tip 1 DM ile ilişkili olabileceği ise literatürde sadece 28 yaşında bir erkek vakada bildirilmiştir.
- Tablonun tiyopatogenezi açıklanamamakla birlikte sunduğumuz vakada olduğu gibi Anti GAD pozitifliğinin olması fizyopatolojide immün mekanizmaların sorumlu olabileceğini düşündürmektedir.
- Bu vaka nedeniyle isotretinoin kullanan hastaların aralıklı olarak kan şekeri ve lipid parametreleri açısından takiplerinin yapılması gerektiği görüşündeyiz.